Dosarul nr. 4r-5273/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-24058194-02-4r-11122024 Judecător Tudor STAMBOL

D E C I Z I E
în numele Legii

06 mai 2025 **mun.Chişinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Silvia CECAN
Judecători: Denis BĂBĂLĂU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către agentul constatator Ștefan VATAMAN, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-1379/2024 din 14 noiembrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 250243 din 22 mai 2024 în privința lui **GUȚU Viorica** în temeiul art.353 alin.(2) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 30.05.2024 până la 14.11.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 11.12.2024 până la 06.05.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 22.05.2024, agentul constatator Ștefan VATAMAN, ofițer principal de sector al SP-3 al IP Botanica al DP mun. Chișinău, a întocmit proces - verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 250243 în baza art.353 alin.(2) Cod contravențional, în privința lui Viorica GUȚU , pe faptul că, la data de 16.05.2024 ora 00:30-01:20, în mun. Chișinău, str. ***** curtea blocului, spațiu public nu s-a subordonat și a opus rezistență angajaților Batalionului de patrulare și reacționare operativă a DP mun. Chișinău DOVIDICENCO Stanislav și ENACHI Iurie care se aflau la datorie obștești de asigurare, menținere și restabilirea ordinii publice".

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr. 4-1379/2024 din 14 noiembrie 2024,* a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 250243 din 22.05.2024, întocmit în baza art.353 alin.(2) Cod contravențional.

A fost încetat procesul contravențional intentat în privința lui GUȚU Viorica, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în mun. Chișinău, ***** pe faptul comiterii contravenției

prevăzute de art.353 alin. (2) Cod Contravențional, din motivul nulității procesului - verbal cu privire la contravenție.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Ștefan VATAMAN a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-1379/2024 din 14 noiembrie 2024, prin care să fie dispusă, rejudecarea cauzei în instanța de fond în alt complet de judecată.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, de către instanța de fond nu au fost constatate şi elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond, fiind interpretate eronat normele de drept. Astfel, instanța de judecată a elucidat şi a dat apreciere numai argumentelor expuse de către intimat, pe care le-a considerat întemeiate, fără a lua în considerare argumentele şi probele, prezentate şi invocate de recurent.

Agentul constatator a indicat că despre data şi ora ședinței de judecată privind examinarea cauzei contravenționale de acuzare a contravenientei cet. GUȚU Viorica de comiterea contravenției prevăzute de art.353 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator Ştefan VATAMAN, nu a cunoscut fapt pentru care nu a fost posibilă asigurarea prezenței în cadrul ședinței. Cet. GUȚU Viorica a fost citată de a se prezenta la data de 17.05.2024 la ora 16:00, la sediul Sectorului de Poliție nr.3 al IP Botanica al DP mun.Chişinău pe adresa mun.Chişinău şos.Munceşti 400/1, însă din motive necunoscute ultima nu s-a prezentat conform citației şi nu a comunicat motivul imposibilității prezentării.

Notează recurentul că la dosarul contravențional este anexat raportul echipajului batalionului de patrulare şi reacționare operativă în care se indică comportamentul cet. GUȚU Viorica la fața locului şi în incinta IP Botanica, la fel este anexat raportul Subofițerului de Sector de Serviciu în care este menționat comportamentul lui cet. GUȚU Viorica în incinta IP Botanica, totodată este anexat şi Procesul Verbal privind actele de constatare al cet. ZENIVII Mihail în care este indicat comportamentul şi opunerea rezistenței față de angajații batalionului de patrulare şi reacționare operativă.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin.(1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

La data de 15 aprilie 2025, prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, avocatul Sergiu Mustață care reprezintă interesele cet. GUȚU Viorica a depus referință la recursul declarat de către agentul constatator Ștefan VATAMAN, prin care a solicitat respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

A invocat apărarea că agentul constatator a invocat în recursul depus că nu ar fi fost citat la examinarea cauzei contravenționale în instanța de judecată, ceea ce contravine materialelor cauzei contravenționale. Contestând argumentele primei instanțe, a mai menționat că ar fi citat-o pe GUȚU Viorica pentru 17 mai 2024, ora 16.00 la sediul Sectorului de Poliție nr.3 al Inspectoratului de Poliţie Botanica, însă, GUȚU Viorica nu s-ar fi prezentat. Dar, aceasta este irelevant, deoarece agentul constatator a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nu la 17 mai 2024 dar la 22 mai 2024. Totodată, la 22 mai 2024 inclusiv, a întreprins acțiuni de acumulare a unor probe acuzatoare (chemându-i pe fostul concubin al lui GUȚU Viorica, cu care este în relații ostile şi dictându-i declarații acuzatoare) şi, astfel, agentul constatator era obligat să o citeze pe GUȚU Viorica pentru 22 mai 2024, atunci când preconiza întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție. Faptul că nu a citat-o, a lipsit-o de posibilitatea de apărare, de prezentare a probelor în apărarea sa, de formulare a obiecțiilor în interesele sale, ceea ce reprezintă niște încălcări a normelor imperative din Codul Contravențional care afectează în mod esențial fondul cauzei.

Prin prezenta referință susține în totalitate argumentele invocate în concluziile scrise prezentate instanței de judecată şi solicită respingerea recursului agentului constatator ca unul neîntemeiat. Cele comunicate de agentul constatator în recursul depus nu înlătură deficiențele procesului-verbal cu privire la contravenție invocate în instanța de judecată. Agentul constatator face afirmații generale, ignorând faptul că în procesul-verbal cu privire la contravenție nu sunt indicate acele cerințe ale colaboratorilor de poliție care ar fi fost comunicate lui GUȚU Viorica la care dânsa nu s-ar fi subordonat şi, astfel, atât apărarea, cât şi instanța de judecată ar fi în imposibilitate în a aprecia legalitatea acțiunilor colaboratorilor de poliție şi a lui GUȚU Viorica.

Consideră că aplicabile speței sunt prevederile art.443 alin.(1) lit.d) Cod contravențional, în sensul că procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține d) fapta contravențională, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, situație care afectează în mod esențial fondul cauzei şi duce la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție. Totodată, situația de mai sus, denotă că în procesul-verbal cu privire la contravenție nu sunt consemnate „circumstanțele comiterii faptei contravenționale săvârșite”, ceea ce duce la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție conform prevederilor art.445 Cod contravențional. Notează apărarea că, instanța

de judecată nu mai poate examina în fond o anumită acuzație care nu este concretizată, situație în care procesul-verbal cu privire la contravenție este nul.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de agentul constatator Ștefan VATAMAN, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-1379/2024 din 14 noiembrie 2024, cu casarea integrală a hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.*

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri:; *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.*

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26). În sensul art.6 alin.(1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt

supuse aprecierii şi să nu se mulţumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

7. În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzaților în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional al Republicii Moldova, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

8. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că la data de 22.05.2024, agentul constatator Ștefan VATAMAN, ofițer principal de sector al SP-3 al IP Botanica al DP mun. Chișinău, a întocmit proces - verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 250243 în baza art.353 alin.(2) Cod contravențional, în privința lui Viorica GUȚU, pe faptul că, la data de 16.05.2024 ora 00:30-01:20, în mun. Chișinău, str. ***** curtea blocului, spațiu public nu s-a subordonat și a opus rezistență angajaților Batalionului de patrulare și reacționare operativă a DP mun. Chișinău DOVIDICENCO Stanislav și ENACHI Iurie care se aflau la datorie obștești de asigurare, menținere și restabilirea ordinii public”.

Acțiunile lui GUȚU Viorica au fost încadrate în prevederile art.353 alin.(2) Cod contravențional, *opunerea de rezistență procurorului, ofițerului de urmărire penală, ofițerului de informații şi securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, unei alte persoane, aflată în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere, asigurare şi restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranței circulației rutiere, de executare a hotărârilor instanței de judecată şi a documentelor executorii şi de combatere a criminalității, se sancționează cu amendă de la*

30 la 45 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

În legătură cu faptele date i-a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 250243 din 22.05.2024, și în temeiul prevederilor art.395 Cod contravențional, agentul constatator a remis dosarul contravențional în instanța de judecată după competență, în vederea stabilirii sancțiunii contravenționale.

Drept consecință, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 250243 din 22.05.2024 cu încălcarea prevederilor art.443 alin. (1) lit. f), g), a anulat procesul verbal cu privire la contravenție și încetat procesul contravențional, intentat în privința lui GUȚU Viorica, dat fiind faptul că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție în lipsa citării legale a contravenientei GUȚU Viorica, iar în asemenea împrejurări, instanța de judecată a procedat la anularea procesului verbal cu privire la contravenție.

9. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii atacate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

Colegiul notează că prin prisma prevederilor ce guvernează speța dedusă judecății reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Instanța de recurs menționează că, contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări.

Cu referire la aceste circumstanțe, instanța de recurs notează că, obligativitatea legală de expediere a citație la domiciliul a contravenientului este impusă de norma contravențională anume în scopul stabilirii identității făptuitorului, în sensul respectării principiului legalității în cadrul procesului contravențional și al efectuării unei anchete eficiente, or, pentru persoană este esențial să cunoască existența procesului şi actele de procedură întocmite, pentru a fi în măsură să-şi construiască apărarea şi să-şi consolideze

poziția procesuală, mai ales atunci când citarea legală are drept obiectiv și identificarea persoanei vinovate de comiterea contravenției.

10. Colegiul consideră că instanța de fond a încetat procesul contravențional din motive formale, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, la materialele cauzei contravenționale, agentul constatator a anexat citația adresată cet. GUȚU Viorica (f.d. 7), care a fost primită de către contravenientă sub semnătură. Prin urmare concluziile instanței de judecată precum că *contravenienta GUȚU Viorica nu a fost citată pentru întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind încălcate prevederile art. 443 lit. f), g) Cod contravențional, făptuitorul fiind lipsită de posibilitatea de a-și susține poziția, a prezenta probe, a beneficia de serviciile unui apărător ales, a înainta obiecții și a se bucura de toate celelalte drepturi garantate de art. 6 CEDO*, nu sunt întemeiate, în situația în care potrivit materialelor cauzei contravenționale se atestă contrariul celor constatate de instanța de judecată.

Astfel, se reține că contravenienta GUȚU Viorica a fost citată pentru a se prezenta la Inspectoratul de Poliție Botanica, fiindu-i adusă la cunoștință, data, ora și locul unde urmează să se prezinte, precum și faptul că prezența este obligatorie, iar în cazul imposibilității de a se prezenta la data ora și locul indicat aceasta este obligată să informeze agentul constatator motivul imposibilității prezentării, iar GUȚU Viorica a cunoscut despre obligativitatea prezentării la Inspectoratul de Poliție Botanica, fiindu-i comunicată citație și înmânată contravenientei contra semnătură. Respectiv în speță neprezența contravenientei îi este imputabilă lui GUȚU Viorica, or agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție a respectat dispozițiile normei prevăzute de art.382 alin.(1) - (3) Cod contravențional, care prevede că *citarea este o acțiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională asigură prezentarea persoanei în fața sa pentru desfășurarea normală a procesului contravențional. Citarea se face prin invitație scrisă, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poștă. Citarea se poate face și prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, poștă electronică ori prin orice alt sistem de mesagerie electronică în cazul în care autoritatea dispune de mijloacele tehnice necesare pentru a dovedi că citația a fost primită. Citarea se face în așa fel ca persoana chemată să primească invitația cu cel puțin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte în fața autorității respective.*

Colegiul penal ține să precizeze faptul că legea contravențională prevede redactarea într-o anumită forma *„ad validitatem”* a procesului-verbal cu privire la contravenție reieșind din prevederile art. 443 Cod contravențional, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse și prin prisma art.445 Cod contravențional.

Consecvent la cele expuse instanța de recurs statuează că conform art.443 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei,

circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; aducerea la cunoștința contravenientului şi a victimei a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecțiile şi probele pe care contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecțiile şi probele victimei.

Legiuitorul la art. 445 alin.(1) Cod contravențional a legiferat în mod expres consecința *nulității absolute, care intervine în mod imperativ*, prin efectul legii, și care urmează a fi aplicată de instanța de judecată, *în cazul neconsemnării în procesul verbal* cu privire la contravenție a mențiunilor privind *numele, prenumele şi funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna*.

La fel Colegiul reține că potrivit prevederilor art.445 alin.(2) Cod contravențional, legiuitorul a reglementat faptul că ***celelalte încălcări ale art.443*** sau ale altor norme imperative din prezentul cod ***pot să ducă la nulitatea*** procesului-verbal cu privire la contravenție ***doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.***

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional și declarând nul procesul verbal cu privire la contravenție din motive formale.

Astfel, Curtea a menționat în pct. 42 din Hotărârea din data de 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a art.445 și art. 461 Cod Contravențional că *sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră incit cei vulnerabili să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei şi nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.* Totodată, Colegiul reține că, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată (Hotărârea Curții Constituționale nr.32 din 29.11.2018, §45).

Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, însă urma ca instanța de judecată să constate dacă învinuirea a fost formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

Colegiul notează că la rubrica „ *prin ce a comis contravenția prevăzută la art. ”* este indicat încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, prin urmare instanța de fond urma să constate dacă, mențiunile date pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și influențează în mod decisiv fondul cauzei.

De menționat că procesul-verbal de constatare și a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. *După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția veridicității.*

Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. Astfel, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, *Colegiul nu a constatat careva încălcări care ar rezulta în necesitatea anulării acestora iar forța probantă a lor nu a fost înlăturată, în privința cărora se atestă o prezumție de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.*

Instanța de recurs consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor , părților şi a agentului constatator, or prin cererea de recurs declarată de agentul constatator s-a invocat mai multe circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de fond la cercetarea materialului probator nu a dat nici o apreciere a probelor prin coroborarea reciprocă a acestora, precum și nu a luat în considerație probele prezentate de agentul constatator.

Subsidiar, reieșind din constatările primei instanțe, Colegiul Penal conchide că, hotărârea primei instanțe este bazată pe argumente superficiale nefiind dat un răspuns cert privind temeiul încetării procesului contravențional, întocmit de către agentul constatator, în privința lui GUȚU Viorica în baza art.353 alin.(2) Cod contravențional, or instanța de judecată constatând încălcările admise de agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu a motivat soluția sa privind nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție în situația în care aceste încălcări ar afecta în mod esențial fondul cauzei.

11. Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal și a deciziei contestate, instanța evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 iunie 1999). De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, însă acesta nu stabilește reguli precise

privind admisibilitatea probelor (a se vedea, de exemplu, Schenk împotriva Elveției, 12 iulie 1988, § 46 și Lhermitte împotriva Belgiei [MC], 29 noiembrie 2016, § 83), iar prin urmare, întrebarea la care trebuie să se răspundă este dacă procedura în ansamblu a avut un caracter echitabil (Svetina împotriva Sloveniei, 22 mai 2018, § 43).

Astfel hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional, or instanța face referire la faptul că de către agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu a fost respectate prevederile art.443 Cod contravențional, omițând să motiveze dacă aceste încălcări afectează în mod esențial fondul cauzei în situația în care la materialele cauzei sunt anexate probe care demonstrează pe deplin vinovăția contravenientului în comiterea contravenției imputate.

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Prin urmare potrivit materialelor cauzei contravenționale sunt anexate probele prin care agentul constatator și-a susținut învinuirea adusă contravenientului circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare, or la emiterea soluției de încetarea a procesului contravențional din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de fond nu a examinat procesul verbal cu privire la contravenție în cumul cu celelalte probe anexate la materialele cauzei contravenționale, circumstanțe care au fost elucidate cu deosebită precizie și claritate în conținutul procesului verbal cu privire la contravenție.

Conform prevederilor art.440 Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Mai mult, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional. În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului, rezultă că în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, legătura între ele și, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește aprecierea tuturor probelor prezentate de agentul constatator.

Colegiul penal mai reține că, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate de agentul constatator și nu a dat răspuns la cele mai importante obiecții ale acestuia vizavi de cauza examinată. Toate aceste circumstanțe pun la îndoială faptul că instanța de fond ar fi pătruns în esența cauzei și că ar fi examinat cauza obiectiv și multiaspectual. În aceste circumstanțe, se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

12. Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind încetarea procesului contravențional, or, instanța de recurs atestă că, instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de agentul constatator. Astfel, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată. La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare”.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către agentul constatator Ștefan VATAMAN, a casa Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-1379/2024 din

14 noiembrie 2024 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

13. Conducându-se de prevederile art. 473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de agentul constatator Ștefan VATAMAN.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-1379/2024 din 14 noiembrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 250243 din 22 mai 2024 în privința lui **GUȚU Viorica** în temeiul art.353 alin.(2) Cod contravențional, și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Silvia CECAN**

Judecătorii **Denis BĂBĂLĂU**

Vitalie BUDECI